

Ζωγραφίζοντας, σὲ στιγμή προφητικῆς ἐξαφνης, κάποια πλατειά μορφή, πήρε χάρις πολὺ γνώριμά του, πού τοῦ δῶκαν ἀφορμή νὰ μελετήσει καὶ νὰ φιλοσοφήσει ἀπὸ κοντινέτερα. Πάντα τὸν ἐαυτὸ του θὰ πάρει ὁ Φιλόσοφος ὑπόδειγμα γιὰ νὰ δώσει τὸν στερνὸ ξετελειωμένο ἄνθρωπο, ὅπως τὸν λαχταρᾷ. Ποιὸν ἄλλον ἔχει τόσο δικό του, καὶ σὲ ποιὸν μπορεῖ νὰ ἐλπίζει βαθύτερα; Ἔτσι κι ὁ Ἰδας. Καὶ ἀνάμεσα ἀπὸ τὴν ἰδιοσυγκρασίαν του, τὴν ὥραία καὶ βαρεῖα μελαγχολική, μᾶς δίνει τὸν Ἰδανικό, πού θὰ κλείσει ὁλῶν μας τὰ μάτια καὶ θὰ σταθεῖ γιὰ τὰ καινούργια ὄντα σὰ σύμβολο κάποιας λησμονημένης, τρικυμισμένης ζωῆς. Ἦρθε κι ἔφυγε. Ἡ μορφή μόνο μένει σὲ μέταλλο κίονα, μὲ μάτια ἐκπληκτα γιὰ ὅσα εἶδε κι ἔνοιωσε σύμφετο ἀπὸ μέσα της νὰ περνοῦν. Ὁραία τόλμη. Καὶ θάχει ὅλο τὸ δικαίωμα γι' αὐτήν, ὁ Ἰδας, ὅταν σὲ λίγο ὁλότελα θὰ μεσημεριάσει καὶ θάχει φωτιστεῖ ἡ ὑπαρξή του ἀπὸ παντοῦ.

Εἰρήνη Ἀ Αθήναις

Ἡ Κοινὴ Γνώμη

PRO DOMO MEA KAI TO

Μὴ θέλοντας νὰ πιάσω ἄλλου τόπο μὲ τὰ ἰδιαίτερα μου, ἀπαντῶ ἀπὸ τούτη ἐδῶ τῇ στήλῃ στοῦ φίλου μου κ. Ποριώτη γιὰ νὰ τὸν ἡσυχάσω καὶ γιὰ ν' ἀποκαταστήσω ἀπέναντί του τὴ θέση μου πού σημαντικά, φαίνεται, ἀπὸ τὸ τελευταῖο διπλωματικὸ ἐπεισόδιο κλονίστηκε.

Τὸν Ποριώτη τὸν ἐχτιμῶ καὶ τονε σέβουμαι κι ὡς λογογράφου ἄξιον κι ὡς ἄνθρωπο ἀφοσιωμένο σὺν ψυχῇ στὸν Ἀγῶνα καὶ γιὰ τοῦτο ὅσο κι ἂν κακομεταχειρίστηκε καὶ μὲ τὰ τυπωμένα καὶ τ' αὐτῶτά του ἐγὼ πάντα μαλακὰ τοῦ μίλησα καὶ μαλακὰ τοῦ μιλοῦ καὶ τώρα. Εἶναι Ποριώτης καὶ δὲ μοῦ εἶναι συχωρεμένο νὰ θυμῶω μαζί του.

Γιὰ νὰ φέρεται ἔτσι μαζί μου, σημαίνει πὼς ἔτσι πρέπει καὶ νὰ φέρεται. Καὶ δὲ θυμῶνω. Εἶναι κόπος νὰ θυμῶνει κανεὶς καὶ—σὰ; τὸ ἔοιολογιέμαι—τώρα μὲ τὰ γερατιά σὰ ν' ἀρχίζω νὰ τεμπελιάζω λίγο.

Ὡστόσο ὁ Ποριώτης, πού μὲ καταγγέλλει σὲ ὁλους πὼς προδῶσα τὸν Ψυχάρη καὶ τὸν Παλαμά—φυσικά καὶ τὸν Ἀγῶνα—ἐπειδὴ ἄφισα τὸν Ξενόπουλο, καθὼς εἶχα ὑποχρέωσιν ὡς ἐκδότης φιλολογικοῦ περιοδικοῦ, νὰ μιλήσει ἀπὸ τίς στήλες τοῦ «Νουμά», μούστειλε τώρα τελευταῖα ἕνα μακρὸν γράμμα πού λυποῦμαι γιὰτὶ δὲν ἔχω τὴν ἀδείαν του νὰ τὸ τυπώσω ὁλόκληρο, μὰ πού θὰ μοῦ τὸ συχωρέσει, ἐλπίζω, νὰ τυπώσω τὸν τελευταῖο του παράγραφο:

...«Γι' αὐτό, ὕστερ' ἀπὸ τὴ σημερινή σας δήλωση, ὁ «Νουμάς» εἶναι γιὰ μένα ὅτι κάθε κοινὴ ἐφημερίδα. Σ' ὅλες τίς ἐφημερίδες πλεονάζουνε σήμερα οἱ μαλλιαροὶ συνεργάτες. Κι αὐτοὶ ἀνοίγουνε ἀνεξάρτητα βήματα στὶς στήλες τοὺς σὲ γλωσσικὴ στῆληση καὶ ἀρκετὲς ἀπὸ αὐτὲς ἔχουν πολέμησει καὶ δεινοπαθήσει γιὰ τὴν ἰδέαν τῆς δημοτικῆς. Καὶ δὲν ποζάρουν γιὰ θύματα, μ' ὅλο πού—τί κρίμα!—πουλιοῦνται μιὰ πεντάρα καὶ διαβάζονται ἀπὸ χιλιάδες ἀναγνώστες».

Δέχουμαι καὶ τὴ ματσουκιά αὐτὴ καὶ δὲν γογγύζω· ὅταν μπῆκα στὸν ἀγῶνα τὸ ὑποσέθηκα στὸν ἐαυτό μου γινὼν τὰ δεχτῶ ὅλα, γιὰτ' ἤξερα τοὺς συμπολίτες μου καλὰ, κατὰ καλὰ, καὶ τόξερα τί μὲ περιμένει καὶ τί πρέπει νὰ χωνέψω καὶ νὰ χωνέψω γιὰ νὰ κρατήσω τὸ φύλλο στὴ ζωῇ. Κ' ἔτσι, καὶ μοναχὰ ἔτσι, μπόρεσα νὰν τὸ κρατήσω ΔΕΚΑΤΕΣΣΕΡΑ χρόνια. Κι οὔτε ποζάρησα ποτὲ γιὰ ΘΥΜΑ, ἀγαπητὲ κ. Ποριώτη. Τὸ ἐναντίον καὶ ὑπάρχει ΤΥΠΩΜΕΝΗ στοῦ «Νουμά» (Χρονιὰ 10, ἀριθ. 461, σελ. 10) μιὰ δήλωσή μου, τὰ λόγια δηλ. πού εἶπα στὸν κ. Παλλή, διὰν πηγαίνοντας μαζί του μὲ τὰμάξι περίπατο ἀπὸ τὴν Τροπολιτσὰ στὴν Τεγέα, τὸν ἄκουσα, ἔτσι ξαφνικά, νὰ μοῦ λέει:

«—Παραπονέθηκες, μαθαίνω, σὲ πολλοὺς πὼς σὲ πῆρα στοῦ λαίμο μου.

«—Δὲ μὲ παρακίνησες λόγου σου νὰ βγάλω τὸ «Νουμά», τοῦ εἶπα, οὔτε μὲ ἀνάγκασες νὰ τὸν ἔακλουθῶ γιὰ νάχω λόγο νὰ παραπονεθῶ ἐναντίον σου. Στὰ ὕστερα, γιὰτὶ νὰ παραπονεθῶ; ΠΕΡΗΦΑΝΕΥΟΥΜΑΙ ποῦβγαλα τὸ «Νουμά» καὶ περηφανεύομαι πού μπόρεσα καὶ τὸν κράτησα ἴσαμε σήμερα. Ἀντὶ λοιπὸν παράπονα, βνωμοσύνη σοῦ χρωστώ πού μὲ τὴν ἠθικὴ καὶ μὲ τὴν ἐλικὴ σου συντρομὴ μοῦ ΔΥΝΑΜΩΣΕΣ ΤΟ ΘΑΡΡΟΣ ΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ».

Ὅσο γιὰ τῆλο του, πὼς ὁ «Νουμάς» δὲν πουλιέται σὲ χιλιάδες ἀντίτυπα, δὲν εἶναι φταίξιμό δικό μου. Καὶ τὸ κάτω κάτω, ὁ «Νουμάς» δὲ βγαίνει γιὰ νὰ πουλιέται σὲ χιλιάδες ἀντίτυπα. Βγαίνει γιὰ νὰ μορφώνει κοινὸ πού νὰγοράζει χιλιάδες ἀντίτυπα ἀπὸ τὰ βιβλία πού βγάζουν ὅσοι ἔρχονται σήμερα καὶ θερίζουν τοὺς κόπους του. Κι αὐτὸ εἶναι ἡ πιὸ μεγάλη καὶ ἡ πιὸ ἠθικὴ ἀμοιβὴ γιὰ μένα. Καὶ γιὰ νὰ τελιώνω μιὰ γιὰ πάντα, ἀντιγράφω ἐδῶ ὅτι τοῦγραφα ἀπαντώντας στοῦ τελευταῖο γράμμα του: «Ὁ Ψυχαρισμὸς ἔχει τέτια γερά θεμέλια πού οὔτε ὁ ἴδιος ὁ Ψυχάρης μπορεῖ νὰν τονε σαλέψει σήμερα ἀπὸ τὴ θέση του. Ὅχι ὁ Ξενόπουλος».

Ἐλπίζω μὲ τὴν τελευταία μου αὐτὴ δήλωση νὰ συχάσει ὁ φίλος μου Ποριώτης καὶ νὰ ξαναρχινήσει νὰ μὲ χαιρετάει, ὅπως πρῶτα, φιλικώτατα.

ΔΗΜ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

